

In memoriam

Marko P. Đurić (1942 – 2018.)

Dijalog je tema o kojoj se veoma mnogo govori, ali se istinski izuzetno malo ili pak nimalo živi. No, kada je u pitanju iskreni pristup međureligijske dijaloga i uporednom izučavanju religija na Balkanu tj. u podneblju bivše Jugoslavije zasigurno je nezaobilazno ime sada već pokojnog Marka P. Đurića. Marko Đurić se rodio 1942. godine u Srbiji. Nakon srednjoškolskog obrazovanja upisao je i završio studij prava na Pravnom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Pored pravnih studija, također je studirao teologiju na Pravoslavnom bogoslovskom fakultetu u Beogradu, s tim da taj studij nije okončao.

Bez obzira što formalno nije završio studij teologije, po preporuci te bodrenju profesora Tome Vereša, inače vrsnog poznavatelja teološke misli Tome Akvinca, M. Đurić se odlučio, još u svojoj mladosti, istraživati odnosno pisati o religiološkoj i teološkoj problematici. Samostalnim čitanjem i konstantnim usavršavanjem zasigurno je upotpunio znanje neophodno za ozbiljno i angažirano teološko spisateljstvo. Štaviše u djelima Marka Đurića je sveprisutna dubinska refleksija, ali i ono što je prijeko neophodno u polju međureligijskog dijaloga, a to je iskrenost. Treba istaknuti da je njegova iskrenost te orijentiranost prema moralnom životu i miru proizašla iz njegove vlastite hrišćanske religioznosti. Upravo iz njegove privržene religioznosti, kao i intelektualne predanosti, formirao se i njegov kritički odnos prema klerikalnim strukturama u Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Analogno kazanom primjetno je da se Marko Đurić na tragu Evandjelja konstantno zalagao za mir među narodima i pripadnicima različitih religijskih tradicija kako u svijetu tako i u regionu.

Vrijedno je istaknuti da je Marko P. Đurić objavljivao tekstove u Bosni i Hercegovini i to u *Znakovima vremena, Bosni franciscani*, te u

Republici Hrvatskoj u *Crkvi u svijetu* i *Obnovljenom životu*, ali i u Srbiji kao npr., u *Blagovesti* itd.

Njegovu knjigu o međureligijskom dijalogu i uporednim religijama naslova *Biblijom i Kuranom do Jednog Boga Stvoritelja* objavio je Institut "Ibn Sina" iz Sarajeva 2016. godine, a nešto ranije je Mešihat Islamske zajednice u Republici Hrvatskoj štampao njegovu knjigu iz iste znanstvene oblasti naslova *Rušiti zidove i graditi mostove u duhu* (Mešihat Zagreb, 2010). Činjenica da je navedenu knjigu objavio Mešihat u Hrvatskoj, te da je poslije upriličena promocija na Teološkom fakultetu u Rijeci od strane Riječke nadbiskupije; veoma mnogo govori o djelu Marka Đurića, budući da su vrijednost navedenog uratka prepoznali kako muslimanski tako i katolički teolozi odnosno svećenici.

Mišljenja smo da posebno treba istaknuti njegov angažman u časopisu *Znakovi vremena*, budući da je kontinuirano od 2005. godine objavljivao radove u kojima je pokušavao, prvenstveno na teorijskoj razini, poboljšati odnosno zblížiti sljedbenike religije kršćanstva i islama. U tekstovima objavljivanim u *Znakovima vremena* je prvenstveno razrađivao religiološku tematiku, te je s vremena na vrijeme pokušavao razmatrati i uslovno kazano etičke teme. No, primjetno je da je zapravo u Đurićevom pristupu znatnije izraženo teološko razumijevanje morala, negoli filozofsko tj. etičko.

Prilikom razmatranja sadržaja u njegovoj knjizi *Biblijom i Kuranom do Jednog Boga Stvoritelja*, koja je štampana u Bosni i Hercegovini, detektira se Đurićeva otvorena orijentiranost prema fenomenu međureligijskog dijaloga kroz snažno isticanje i naglašavanje ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Na taj način Đurić teži što snažnije ozbiljiti međureligijski dijalog među sljedbenicima monoteističkih religija. To „zblížavanje“ potcrtava ističući neizmjernu moralnu vrijednost univerzalnih normi kao što su sloboda, ali i predano, djelatno, odgovorno i zrelo življenje vlastitog vjerovanja. Na tome tragu oštro osuđuje brojne ljudske poroke kao što su egoizam i sebičnost, netolerancija, mržnja i destruktivnost, ali i diferentne forme fundamentalizma bez obzira o kojoj vrsti religijskog prefiksa je riječ. Tokom ispisivanja redaka o međureligijskom dijalogu i uporednim religijama pokojni Đurić je koristio raznovrsnu literaturu, te je pokušao, mogli bismo kazati, na jedan pluriperspektivan način reflektirati različite religiološke i teološke probleme. Dapače, iz njegovih publikacija je očito da je bio istinski ekumenista i graditelj mostova.

Marko Đurić je bio izuzetno susretljiv i otvoren u komunikaciji. Bio je drag, poštovan i uvijek dobrodošao gost u različitim institucijama. Inače, mnoge njegove poznanike, prijatelje i kolege je iznenadila vijest da je preminuo u saobraćajnoj nesreći koja se dogodila koncem 2018. godine. Time je region ostao bez istinskog filantropa i ekumeniste.

Orhan Jašić